

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Judecător: D. Chistol
Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, A. Pahopol și V. Negru

ÎNCHEIERE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența
Președintele completului
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de APLP-50/117 și a recursului declarat de Mazur Ion, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin și alții prin intermediul avocatului Mazur Svetlana,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Mazur, Svetlana Mazur, SRL „Ilenuța Farm”, APLP-50/177 SNC, Victor Ipatii, Natalia Vîhodeț, Valentin Chireev, Alia Ermolenco, Igor Mocan, Galina Cosencova, Lilia Ivașcenco, Serghei Dvorac, Lilia Guzun, Galina Rîcalina, Natalia Mahotin, Măria Erebecan, Lidia Bufolina, Veaceslav Stasii, Alexandru Matura, Zinaida Leonova, Svetlana Olaru, Angela Frunza, Doron Raymond, Nadejda Maslova, Marc Samoilov, Svetlana Iațenko, Măria Caraman, Stanislav Clețov, Ana Jeverdan, Ioana Bîrliba, Alfredo Ferrari, Lilia Baștovenco, Serghei Rîncău, Svetlana Bezrucova și Elena Stoianenco împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, SA „Liga-2”, SRL „Bijutic”, Ministerul Culturii, Consiliul Național al Monumentelor Istorice, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău, intervenienți accesorii SA „Termoelectrica”, SA „Moldtelecom”, SA „Apă-Canal”, SRL „Chișinău-Gaz” succesori în drepturi a SA „Moldovagaz”, ÎS „Cadastru”, autorități publice chemate să depună concluzii Centrul Național de Sănătate Publică, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Inspecția de Stat în Construcții, Inspecția Ecologică de Stat, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI, Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi, Cancelaria de Stat cu privire la contestarea actelor administrative, declararea nulității și rezilierea actelor juridice, obligarea efectuării anumitor acțiuni,

cererea de chemare în judecată înaintată de Mazur Ion și Mazur Svetlana împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Arhitectorul-Șef al mun. Chișinău, autorități publice chemate să depună concluzii Centrul de Sănătate Publică pe mun.

Chișinău și Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI cu privire la obligarea Arhitecturului-Șef al mun. Chișinău să avizeze pozitiv schița de proiect și obligarea Primăriei municipiului Chișinău să elibereze certificatul de urbanism,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Mazur, Svetlana Mazur, SRL „Ilenuța Farm”, APLP-50/177 SNC, Victor Ipatii, Natalia Vîhodeț, Valentin Chireev, Alia Ermolenco, Igor Mocan, Galina Cosencova, Lilia Ivașcenco, Serghei Dvorac, Lilia Guzun, Galina Rîcalina, Natalia Mahotin, Măria Erebacan, Lidia Bufolina, Veaceslav Stasii, Alexandru Matura, Zinaida Leonova, Svetlana Olaru, Angela Frunza, Doron Raymond, Nadejda Maslova, Marc Samoilov, Svetlana Iațenko, Măria Caraman, Stanislav Clețov, Ana Jeverdan, Ioana Bîrliba, Alfredo Ferrari, Lilia Baștovenco, Serghei Rîncău, Svetlana Bezrucova și Elena Stoianenco, fiind menținută hotărîrea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 aprilie 2017

A C O N S T A T A T:

La 9 februarie 2015, Mazur Ion, Mazur Svetlana, SRL „Ilenuța Farm”, APLP-50/177 SNC, Ipatii Victor, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin, Ermolenco Alia, Mocan Igor, Cosencova Galina, Ivașcenco Lilia, Dvorac Serghei, Guzun Lilia, Rîcalina Galina, Mahotin Natalia, Erebacan Măria, Bufolina Lidia, Stasii Veaceslav, Matura Alexandru, Leonova Zinaida, Olaru Svetlana, Frunza Angela, Raymond Doron, Maslova Nadejda, Samoilov Marc, Iațenko Svetlana, Caraman Măria, Clețov Stanislav, Jeverdan Ana, Bîrliba Ioana, Ferrari Alfredo, Baștovenco Lilia, Rîncău Serghei, Bezrucova Svetlana, Stoianenco Elena au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău, SA „Liga-2”, SRL „Bijutic”, Ministerul Culturii, Consiliul Național al Monumentelor Istorice, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău, intervenienți accesorii SA „Termoelectrica”, SA „Moldtelecom”, SA „Apă-Canal”, SRL „Chișinău-Gaz” succesori în drepturi a SA „Moldovagaz”, ÎS „Cadastru”, autorități publice chemate să depună concluzii Centrul Național de Sănătate Publică, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Inspecția de Stat în Construcții, Inspecția Ecologică de Stat, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI, Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi, Cancelaria de Stat cu privire la contestarea actelor administrative, declararea nulității și rezilierea actelor juridice, obligarea efectuării anumitor acțiuni.

În motivarea cererii înaintate reclamanții au invocat că în fapt dețin cu titlu de proprietate încăperi în blocul locativ din str. Armenească, nr. 47, mun. Chișinău, peretele căruia se învecinează direct cu loturile proprietate municipală concesionate în arendă de SA „Liga-2”.

Distanța de la peretele casei până la lotul arendat este de numai 1,8 m, pe când borna de hotar este la 4 m.

Potrivit proiectului beneficiarilor de teren se preconizează construcția unei cafenele cu 2 nivele la distanța de numai 2 m de la blocul locativ.

Potrivit Planului Urbanistic General al mun. Chișinău pe loturile cu numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077, se preconizează construcția unei cafenele, cu condițiile generale CUT comercial maxim egal cu 1 și condiții POT maximal cu 80% pentru loturi de colț, 60-65% pentru loturi de front, ceea ce ar însemna că suprafața ce urmează a fi ocupată sub construcție să nu fie mai mare de 155,35 m² (dar în cazul excluderii drumurilor de acces - aproximativ 50 m), asta fără să fie luată în calcul depășirea liniei roșii - 2-3 m, aliniamentul de la linia roșie - 2,4 - 4,5 m, normele antiincendiare - 18 m și iluminare - 15 m de la blocul locativ, 5 m de la coroana copacilor, construcția asupra țevelor de termoficare, energie electrică, telecomunicații și gazificare, existența unui imobil pe teren - havuz, concesionarea terenului sub drumurile de acces auto și pietonale spre blocul locativ, condiția că înălțimea clădirii nu va depăși distanța măsurată, pe orizontală, din orice punct al clădirii față de cel mai apropiat punct al aliniamentului opus.

Respectiv, ar fi imposibilă construcția unui edificiu pe terenurile date și includerea lor în PUG sub construcție comercială, cu excepția celei existente – havuz.

Reclamanții au mai precizat că prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 prin care a fost aprobat Planul urbanistic general al orașului Chișinău și decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 prin care a fost aprobat Regulamentul local de urbanism, în partea ce ține de loturile cu numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077, potrivit cărora se preconizează construcția unei cafenele, cu condițiile generale CUT comercial maxim egal cu 1 (zona R4) și condiții POT maximal cu 80% pentru loturi de colț, 60-65% pentru loturi de front, deciziile de dare în locațiune, contractele, deciziile de formare a terenurilor, certificatul de urbanism, le consideră ilegale, fapt pentru care la 15 ianuarie 2015 și 26 ianuarie 2015, în adresa Primăriei și Consiliului mun. Chișinău au depus o cerere prealabilă prin care au solicitat soluționarea amiabilă a litigiului și anularea actelor vizate.

S-a mai invocat că Primăria mun. Chișinău a răspuns printr-o scrisoare cu conținutul încadrat în 3 rânduri și eliberarea la 29 ianuarie 2015 a certificatului de urbanism nr. 41/15 SA „Liga-2”, certificatul de urbanism fiind contestat prin cererea prealabilă din 31 ianuarie 2015, însă verbal au fost informați despre respingerea ei, din care considerent, așteptarea scurgerii termenului de 30 zile pentru depunerea cererii întru declararea nulității certificatului de urbanism este irelevantă și inoportună.

Or, având în vedere prevederile art. 12 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, beneficiarul poate obține autorizația de construcție în cel mult 10 zile de la depunere. Mai mult, neluarea măsurilor de asigurare a acțiunii pripit, va aduce consecințe ireparabile, din considerentul că pârâții nu dețin certificat de urbanism și demararea construcției poate începe în orice moment.

Reclamanții au mai afirmă că eliberarea certificatului de urbanism nr. 41/15 din 29 ianuarie 2015, este ilegală și pentru faptul că la emiterea lui au fost ignorate flagrant prevederile Legii autorizării executării lucrărilor de construcție, care prevede că pentru primirea cererii pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare, este necesar acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror

interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatării obiectului construit.

Pentru asigurarea protecției clădirii din punct de vedere antiincendiar, distanțele de siguranță la foc între construcții se stabilesc în dependență de gradul de rezistență la foc a acestora, cuprinzând valori minime admisibile de 6 m, în cazul construcțiilor de gradul I și II rezistență la foc și 15 m, în cazul în care cel puțin o construcție ar fi executată de gradul V.

S-a mai specificat că potrivit normelor în vigoare se admite micșorarea distanțelor de siguranță la foc între construcții în cazul în care peretele construcției mai înalte (la caz blocul locativ) și mai late este executat antifoc de tipul 1 cu limita de rezistență la foc de cel puțin REI 150, nu poate avea relevanță ori peretele blocului locativ nu are rezistența la foc de tipul 1, având în vedere grosimea pereților de 40 cm, începând cu etajul 2 prezența geamurilor și la etajul 1 preconizată conform proiectului și acordurilor vecinilor o ieșire autonomă, cu construcție necapitală, pentru biroul 51.

De asemenea s-a indicat că la 13 martie 2015, în orele de audiență, atât arhitectorul șef cât și arhitectorul adjunct al mun. Chișinău au refuzat avizarea pozitivă a schiței de proiect privind proiectarea unei ferestre suplimentare la of. 51, dar avizarea pozitivă este o exigență cerută de lege.

Potrivit calculului de eluminare din 3 martie 2015, la oficiul 51 este necesară organizarea unei ferestre suplimentare.

Refuzul de a aviza pozitiv schița de proiect mai este neîntemeiat și din considerentul că la 5 octombrie 2001, înainte de darea în arendă a terenurilor 077 și 076, ieșirea suplimentară proiectată în același perimetru și dimensiuni la of. 51 a fost avizată pozitiv de către arhitectorul șef al mun. Chișinău.

Solicită reclamantii declararea nulității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 68/1-2 din 22 martie 2007 prin care a fost aprobat Planul urbanistic general al orașului Chișinău, în partea ce ține de loturile cu numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077, conform căruia se preconizează construcția unei cafenele, cu condițiile generale CUT comercial maxim egal cu 1 (zona R4) și condiții POT maximal cu 80% pentru loturi de colț, 60- 65% pentru loturi de front, declararea nulității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 prin care a fost aprobat Regulamentul local de urbanism, în partea ce ține de planșa H7 loturile cu numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077, obligarea Consiliului și Primăriei mun. Chișinău să schimbe destinația loturilor cu numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077 în cea de scuar și pentru deservirea blocului locativ și să emită decizie de comasare a loturilor 076 și 077 cu lotul 134, ca necesar amenajării și deservirii blocului locativ, obligarea Consiliului și Primăriei mun. Chișinău să înregistreze în Registrul bunurilor imobile havuzul existent pe terenul cu numărul cadastral 0100205.077, renovarea și darea lui în exploatare, declararea nulității deciziilor Consiliului mun. Chișinău prin care a fost dispusă acordarea în arendă a loturilor cu numerele cadastrale 076 și 077 SA „Liga-2” și deciziile ulterioare de prelungire a termenului de arendă, declararea nulității contractelor de arendă perfectate în baza deciziilor Consiliului mun. Chișinău prin care au fost date în arendă loturile cu

numerele cadastrale 076 și 077 SA „Liga-2”, declararea nulității Extraselor din Registrul cadastral din 28 iulie 2003 cu numerele 9888n/03 și 9889n/03 - pentru terenurile 076 și 077 - acte ce au servit temei pentru înregistrarea primară, declararea nulității contractului de societate civilă din 06 martie 2012, încheiat între SA „Liga-2” și SRL „Bijutic”, obligarea Arhitecturului-șef al mun. Chișinău să avizeze pozitiv schița de proiect „Amenajarea unei ferestre suplimentare la of. 51 din str. Armenească 47” și obligarea Primăriei mun. Chișinău să elibereze certificatul de urbanism pentru proiectarea unei ferestre suplimentare la of. 51 din str. Armenească nr. 47.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 10 aprilie 2017 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Mazur Ion, Mazur Svetlana, SRL „Ilenuța Farm”, APLP-50/177 SNC, Ipatii Victor, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin, Ermolenco Alia, Mocan Igor, Cosencova Galina, Ivașcenco Lilia, Dvorac Serghei, Guzun Lilia, Rîcalina Galina, Mahotin Natalia, Erebecan Măria, Bufolina Lidia, Stasii Veaceslav, Matura Alexandru, Leonova Zinaida, Olaru Svetlana, Frunza Angela, Raymond Doron, Maslova Nadejda, Samoilov Marc, Iațenko Svetlana, Caraman Măria, Clețov Stanislav, Jeverdan Ana, Bîrliba Ioana, Ferrari Alfredo, Baștovenco Lilia, Rîncău Serghei, Bezrucova Svetlana, Stoianenco Elena împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, SA „Liga-2”, SRL „Bijutic”, Ministerul Culturii, Consiliul Național al Monumentelor Istorice, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău; intervenienți accesorii SA „Termoelectrica”, SA „Moldtelecom”, SA „Apă-Canal”, SA „Moldovagaz”, ÎS „Cadastru”, autorități publice chemate să depună concluzii Centrul Național de Sănătate Publică, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Inspecția de Stat în Construcții, Inspecția Ecologică de Stat, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI, Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi, Cancelaria de Stat privind obligarea Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Agenției Relații Funciare și Cadastru să schimbe statutul proprietății terenurilor cu numerele cadastrale 0100205077 și 0100205076 din terenuri ale domeniului privat în cel al domeniului public al mun. Chișinău cu comasarea lor parțială la terenul cu numărul cadastral 0100205134; declararea nulității extrasului din Registrul cadastral nr. 9888n/03 din 28 iulie 2003; declararea nulității extrasului din Registrul cadastral nr. 9889n/03 din 28 iulie 2003; declararea nulității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 17/32-25 din 01 mai 2003 „Cu privire la atribuirea în arendă a două loturi de pământ din str. Veronica Miele, colț cu str. Armenească, SA „Liga-2”; declararea nulității contractului de arendă funciară nr. 3890/2003 din 25 iulie 2003; declararea nulității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 6/43 din 25 octombrie 2012 „Cu privire la prelungirea termenului de arendare a unor loturi de pământ din str. Veronica Miele, colț cu str. Armenească SA „Liga-2” declararea nulității contractului de arendă nr. 6021/2012 din 02 noiembrie 2012; rezilierea contractului de arendă nr. 6021/2012 din 02 noiembrie 2012; declararea nulității contractului de societate civilă din 06 martie 2012, încheiat între SA „Liga-2” și SRL „Bijutic”; declararea nulității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 68/1 -2 din 22 martie 2007 prin care a fost aprobat Planul urbanistic general al orașului Chișinău, în partea ce ține de loturile cu

numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077, conform căruia se preconizează construcția unei cafenele, cu condițiile generale CUT comercial maxim egal cu 1 (zona R4) și condiții POT maximal cu 80% pentru loturi de colț, 60- 65% pentru loturi de front; declararea nulității deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 prin care a fost aprobat Regulamentul local de urbanism, în partea ce ține de planșa H7 loturile cu numerele cadastrale 0100205.076 și 0100205.077; declararea nulității certificatului de urbanism nr. 41/15 din 29 ianuarie 2015, emis pentru proiectarea și construirea unei cafenele pentru copii pe str. Veronica Miele colț cu str. Armenească; obligarea Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău să înregistreze în Registrul bunurilor imobile și să renoveze havuzul existent pe terenul cu numărul cadastral 0100205.077; declararea nulității avizului pozitiv acordat de către Consiliul Național al Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Culturii; declararea nulității avizului sanitar nr. 80 din 19 februarie 2015 eliberat de către Centrul de Sănătate Publică pe mun. Chișinău, prin care s-a avizat pozitiv construirea unei cafenele pentru copii.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Mazur Ion și Mazur Svetlana împotriva Primăriei mun. Chișinău, Arhitectorul-șef al mun. Chișinău; autorități publice chemate să depună concluzii Centrul de Sănătate Publică pe mun. Chișinău și Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI cu privire la obligarea Arhitecturului-șef al mun. Chișinău să avizeze pozitiv schița de proiect „Amenajarea unei ferestre suplimentare la of. 51 din str. Armenească nr. 47” și obligarea Primăriei mun. Chișinău să elibereze certificatul de urbanism pentru proiectarea unei ferestre suplimentare la of. 51 din str. Armenească nr. 47 (f.d.1-10, vol. II).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 3 mai 2017, Ion Mazur, Svetlana Mazur, SRL „Ilenuța Farm”, APLP-50/177 SNC, Victor Ipatii, Natalia Vîhodeț, Valentin Chireev, Alia Ermolenco, Igor Mocan, Galina Cosencova, Lilia Ivașcenco, Serghei Dvorac, Lilia Guzun, Galina Rîcalina, Natalia Mahotin, Măria Erebacan, Lidia Bufolina, Veaceslav Stasii, Alexandru Matura, Zinaida Leonova, Svetlana Olaru, Angela Frunza, Doron Raymond, Nadejda Maslova, Marc Samoïlov, Svetlana Iațenko, Măria Caraman, Stanislav Clețov, Ana Jeverdan, Ioana Bîrliba, Alfredo Ferrari, Lilia Baștovenco, Serghei Rîncău, Svetlana Bezrucova și Elena Stoianenco au depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 aprilie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, a fost respins apelul declarat de Ion Mazur, Svetlana Mazur, SRL „Ilenuța Farm”, APLP-50/177 SNC, Victor Ipatii, Natalia Vîhodeț, Valentin Chireev, Alia Ermolenco, Igor Mocan, Galina Cosencova, Lilia Ivașcenco, Serghei Dvorac, Lilia Guzun, Galina Rîcalina, Natalia Mahotin, Măria Erebacan, Lidia Bufolina, Veaceslav Stasii, Alexandru Matura, Zinaida Leonova, Svetlana Olaru, Angela Frunza, Doron Raymond, Nadejda Maslova, Marc Samoïlov, Svetlana Iațenko, Măria Caraman, Stanislav Clețov, Ana Jeverdan, Ioana Bîrliba, Alfredo Ferrari, Lilia Baștovenco, Serghei Rîncău, Svetlana Bezrucova și Elena Stoianenco, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din

10 aprilie 2017 (f.d. 114, 116-129, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptînd o hotărîre întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 29 martie 2018 și la 3 aprilie 2018, APLP-50/117 și respectiv Mazur Ion, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin și alții prin intermediul avocatului Mazur Svetlana au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursurilor s-a invocat că atît instanța de apel, cît și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Recurenții au mai specificat că hotărârile recurate încalcă în mod vădit legislația națională pertinentă, cît și dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului care obligă instanțele naționale să adopte hotărâri doar în baza circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei și în mod imperativ să-și motiveze hotărârile pronunțate.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2018, prin care a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d. 130, vol. II), fiind recepționată de către recurenți la a 23 februarie 2018 (f.d. 159, vol. II).

Prin urmare, se constată că recursurile au fost declarate în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 23 aprilie 2018, în adresa intimaților a fost expediată copia recursurilor, iar la 24 mai 2018, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al RM a solicitat respingerea recursurilor ca inadmisibile.

Ceilalți intimați nu au depus referință prin care să-și exprime poziția față de temeiurile invocate în recurs.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă

este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care

erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și bune-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, parag. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, parag. 35; *Miessen*, *ibidem*, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul APLP-50/117 și recurenții Mazur Ion, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin și alții prin intermediul avocatului Mazur Svetlana au criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererilor de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurentului APLP-50/117 și a recurenților Mazur Ion, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin și alții prin intermediul avocatului Mazur Svetlana nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, *ibidem*, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de APLP-50/117 și recursul declarat de Mazur Ion, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin și alții prin intermediul avocatului Mazur Svetlana nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinarea în fond, urmând a fi considerate inadmisibile.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Recursul declarat de APLP-50/117 și recursul declarat de Mazur Ion, Vîhodeț Natalia, Chireev Valentin și alții prin intermediul avocatului Mazur Svetlana se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea